

572/
1978/2

ՕՐԵՆՅԱԿԱ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

1978 ՀՀՅՈՒՅԹԻ N8
ՀԱՅՐԱ

306 ერისთავი

ნოდარ ჭავანაძე

ყვარელსა და სხვიტორს,
ჩარგალსა და ვარიანს,—
ყველა მიტომ შევხარით,
მიტომ გვიყვარს ძალიან,
ამ სოფლებმა გაზარდეს
ერის ოთხი ღიღება;
ვინ არიან ისინი,
ხომ არ გეცოდინებათ?!

ორი მათევზუ

0610363220
302201000943

ნორალ პეპელიძე

უთვინა წმინდგა გუჩა ბაღუა. ტანთ ჩაიც-
ვა, გარეთ გამოვიდა, ლრმად ჩაისუნთქა გამ-
კვირავლე კაქმა ჰაერი და კიბეზე დაეშა-
ვილე ბადე გამართა და ზღვაში გასაცლე-
ლია გამზადა, ბრდლევიალა მზეც ამოვიდა,
კევჭანს თავისი მაღლიანი სხივები გადმო-
ურქვია.

შეარჩე პალეგადაკიდებული გუნია ბაბუა
ლილინით გაუყვა შეუკა. თან აქეთ-იქით დარ-
ბაისლურად ესალმებოდა თავიანთ ეზო-უ-
რეში გამოფენილ მეზობლებს.

— დილა შეკიდობისა, გოგიტა! — შედგა
ერთი ეზოს წინ მოხუცი და ღობის გადალმა
ბიჭუნას გადახედა. გოგიტამ ბადეს და გუჩას
ბრტყენტის შარვალ-ხალათს თვალი შევლო,
მერე ყასილად ჰეთხა:

— საით გაგრძელდა, ბაბუა გურია?

— ძალის კარგად იყი, საითაც გამიშევია, — მოხუცს სახე ღიმილმა გაუნათა, — ერთი პირდალებული ვეშაც უნდა დაკიტირო, ზლეაში თევზების განაგისი გააქრო იმ ვერანაშ!

— მერე, მარტო როგორ მოერევი იმხელა
ვეშაპს, არ გეშინია?

— ევრე მოუხდება მაგისთანა ღორმუცე-
ოსი! — აიხარა ალექსანდრე.

— በጠቅላይ, ልዋዕስናአርባል ዝልምበደገኑስ
በግምብና, መግሬት ሰነድ ጥሩክናለሁ ይህን ፈልጊዢ-
ጥናት, ዝመዝግበዎች ነውኝ ይህን ቅዱስ ተስተካዩ
ና ከሚከተሉት የሚከተሉት የሚከተሉት የሚከተሉት

— ბაბუა გუჩა, შვილებიც რომ ჰყავდეს,
მაიც დაიპირ?

ନାହାର୍ଯ୍ୟକ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

— პოო, — კეფა მოიქექა მოხუცმა, — სიმარ-
თუ გითხრა, ეგ აღარ გამითვალისწინებია,
თუ პატარა შეილები ჰყავს, რაღას ვიზამ,
ხომ არ დაუამბლებ, აულებდ და გაეუშევდ!

გოგიტას ცისფერი თვალები აუტიცმედა.

— ბაბუა გუჩა, მეც რომ წამოგყვე, რა მოხ-
დება? ვეშაპის დაჭრაში მოგხმარებდი.

— დად სიამოენებით, მაგრამ თქვენები
გამოგიშვებენ?

ნებართვის შემდევ, გახარებული გოგიტა
რეზინის ჩემებში გამოწყო და ბაბუა გუ-
ჩასთან ერთად ზღვისკენ გასწია.

ასე მეობრიობს არი შეთვეზე, გუჩა ბაბუა
და პატარა გოგიტა.

ყოველ დილას გამოუვლის ხოლმე გოგი-
ტას ბაბუა გუჩა და ზღვაზე ერთად მიდიან.
გოგიტა ზღვასპირას მოიკალათებს და ზღვა-
ში, სათვეზაოდ გასულ ბაბუა გუჩას მოთმი-
ნებით ელის. თევზაობის მერე კი ორივე
ერთად ბრუნდება შინ.

ერთ დილას გოგიტა, ჩვეულებრივად, მო-
ხუცის შესახვედრად ჭიშკართან გამოვიდა,
მაგრამ ბაბუა გუჩა არა და არ გამოჩნდა.

ბიჭს ეწყინა, წუთუ უჩემოდ წაეიდაო და შინ
მიაკითხა. უთხრეს; — დღეს ძალის აღრე გა-
ვიდა ზღვაში და შენ აღარ გაგაღვიძია. რა-
ღას იზაძღა, უურებენამუყრილმა გამოსწია
უკან. სახლის წინ — ჭიშკართან სკამზე ჩამოჯ-
და და ზღვისენ მიმავალ გზას გახდეა.

შუალედისას ზურა შეზღვურმა ამოიარა:
— გამარჯობა, გოგიტა! რა მოგვიდა, ყუ-
რები რად ჩამოგიყრა? — შეეხმანა მეზღვაუ-
რი.

— გუჩა ბაბუა ზღვიდან ჯერაც არ დაბ-
რუნებულა; ნამდვილად ვეშაპი დაიჭირა და
მარტო ვერ გამოუყვანია!

— მერე, შენ არ წაგიცვანა?
— ძალიან აღრე გასულა და აღარ გაგაღ-
ვიძია, — სინანულით ჩილობარა გოგიტამ.

— ერთმა! — ჩაელიმა ზურას, — მაში, ვეშაპი
შეკოლება დაეკრილი!

— ნამდვილად, — თავი დააქნია გოგიტამ, —
თორემ ამდენ ხანს ზღვაში რა უნდა? მოდი
და მივეშველოთ, ძია ზურაბ, იქნება რა
უჭირს?

ზურაბმა ბიჭს თავზე ხელი მოუთათუნა:
— კარგი ბიჭი ყოფილხარ, რახან სწუხარ,
წაიცეთ, რა გაეწყობა!

ნაპირზე მეტვეზებმა დაუდასტურეს; გუჩა
მართლაც ზღვაშია.

— ეგე, ხომ გეუბნებოდი? — ნიშნისმოგებით
მიუგო გოგიტამ, — უთუოდ ვეშაპი დაიკირა
და ვერ გაძოვავა!

გოგიტა, ზურაბი და რამდენიმე მეთვეზე,
რეილზე მდგარ კატარლით ზღვაში შევიდე-
ნენ. კატარლა მსუბუქად მინარხნებდა აქოჩ-
რილ ტალღებზე. გვმანაზე მდგარი მეზღვაუ-
რები გაფაციცებით დაეძებდნენ ბაბუა გუჩას
ნაეს.

გუჩა პირველად მაინც გოგიტამ დალანდა
და შეცყარა: „ვხედავ, ვხედაო!“

კატარლა ციმტიშ მიუხსლოვდა ნაეს და
შედგა. ერთიანად ამოლუშებული მონუკი ნა-
ვის კინზე გადმოკიდებულიყო და მთელი
ძალით ექანებოდა ბაღეს.

— დამიბით, ჩქარა დამიბით! — ასძახა გუ-
ჩა კატარლაზე მყოფა.

გოგიტა სიხარულით ცას სწვდებოდა. ნავი
კატარლას გამოაძეს და ნაპირისაკენ გასწიეს.
თვეზით გატენილი ბაღე ზღვაზე ოთორ კვალს
სტოვებდა.

— გოგიტამ ალარ მოგვისვენა; მივეშვე-
ლოთ, ვეშაპ დაიკერდა. რა იყო, მართლა,
ხომ არ დაგიძერია? — ჰკითხა ზურა მეზღვაუ-
რისა გუჩა ბაბუას, როდესაც ნაპირზე გა-
ვიდნენ.

— ჲო, ვეშაპი დავიკირე, — ჩაიღიმა გუჩა
ბაბუამ, — მაგრამ ვეღარ მოვერიო, გამეტეა.
ისე კი, იცოცხე, გოგიტა, ჯვალოს ტომა-
რასავით გაღმოვებრტყე და სულ დავაყრე-
ვინე, რაც კი თევზი გადაეყლაპ!

— კარგი გიქნაა, იმიტომაც წუხდა გოგი-
ტა, ალბათ იგრძნო, მაგისთან ლორმუცელის
რომ გადაეყრებოთ, ჩვენც შეგვაშინა და
წამოგვიყვანა, თორემ ახლაც ზღვაში იქნე-
ბოდა, — თქვა ერთ-ერთმ მეთვეზე.

— მაში, როგორ! — ხელები გაშალა ზურამ,
მეგობრობაც ამას ჟევია, ასე რომ სტირდება
ყველა მეზღვაურსა და მეთვეზეს.

სოჭო

გვია ჩხეტიანი

ტექში, ტექში,
უდრან ტექში,
დიდ, ძრიალა ტექში,
ნიაჟ-ქარის,
ნაგადულის
ლამაზ სიძღვრებში,
სადაც ჩიტებს ზეიმი აქვთ,
ჭასჭასი და ტაში
და ფერს ულით გარს უკლიან
წიფლის ტორებს გაძლილს,
სად წითერი მელატუდა
ზის ბომბორა ბურზე,
სსნის ზდაპრებით საგნე გუდის
და ცის საჭერს უმზერს,
სად წიპაჟნა რეთს კაცუნა
თეთრი, ყვრცხლის ბადით,
საბდის ქედით — თეთრ დელეზე
სათევზაოდ დადის, —
მაგმარცვალა მოცვის ბუჩქთან
ჭრელებაბიან გოგოს
კმაღება წითელქუდა,
კოჭიძღალი სიაურ.

ანსამბლი „გვიღიშე“

ძიღვარდ ისაპაძე

მე,
გია,
შოთა,
პატა,
რეზო,
დათონ და გვლა
ვმღვრით და ვცეკვავთ, მიტომაც
„შეიღიძეალ“ გვიცნობს ყველა.
ეზოში სცენა გავმართეთ,
გავჭიმეთ ჩითის ფარდა,
გვეწვევთ, კონცერტს უფასოდ—
ყველ საღამოს ვმართავთ!

ციცინათელები

ცირა პირზვილი

— ვარსკელოვბა რა გიჩურჩულა?
გვითხარ—ღამევ მთვარიანო,
— ციცენა ციცინათელები
ჩემი ღები არიანო;
ირთვებიან, ციმციმებენ,
ჩემენ მოიჩიარიანო,
მიწაზე ვერ მპოულობენ,
შორით შემომხარიანო.

პირველი ჩლე

კლიუხა გერაბეგილი

სოსოციალური
პირველი განვითარების

მთია და თამელა სკიდან გამოვიდნენ, მაგრამ ვიღებ ურთებს გაშლილნენ, უკან მოიხედვეს, გონის დაერლოდნენ. არ ჩქარობდა გონი, ნელა მოილოდა; ზამთარგამოლილი, ხინანი ფუტყარი. მთია და თამელა კი პირველად გადიოდნენ სკიდან, პირველად მიურინავდნენ ნექტრის საძებნელად.

სანამ სკიდან გამოვიდნენ, გონიმ ცველა სარ-თული მოატარა, აჩენა, თალულითა და უვავილის მტკრით როგორ ახებდნენ უჯრებს უშში უტკრები; ზოგს ცვილი მომქონდა, გინ უუტკრის ჩექს ეწიდებოდა—ეკრცხებიდან გამოჩეკილი თეთრი, უფეხი მატლებისათვის. ირგვლივ თაფლისა და ცველების საამო სურნელი იდგა.

ამთა სკის წინ, პაჭია ლია ავანშე იდგნენ, ურთებს ითბობდნენ მშით და გასაუჩენად გმზადებოდნენ. გონიმ ურთები შემართა, ერთიანობურ გაიარა მათ წინ, გაიძულია და იყრინდა, ნორჩებიც მისყვნენ.

უუ, რა კარგი იყო ურენა! მშით გამობარ ჰაერში სულ მალლა და მალლა დადგოდნენ.

ჩქარა სოფული მოთავდა და მინდგრის თავზე ლავვარი ცა გადაისაჩეა. გონი ნელა მიურინებდა. დაბლა ლალისფრად ჰქვაოდნენ კანის სონები, ცეცხლოვან ჩაშალებად ელვარებდნენ ტუხტის ლერობი, ისევ თვლემდნენ ნაშინიარევი ცისვალები, ოქროშეკლები. ლელავდა, ტარტმანებდა ზღვაყანა.

წინაშძლოლი რომელილაცა დიდი ცვავილის ნაპირა ფილოლზე შემოჯდა, ნორჩები გვერდში ამინიჭნა, მერე დაუირავდა, მტკრიანები გაიწია და ოსტატურად ჩაძერა ბუტკოს წილში. მოხაზუადებმც მიძანები სურნელი განკვებული, უურცლების მიმერალი ნაზი საღებავებით დაუყრილი ნამი კამკამებდ ცვავილთა უკალებში. მთია და თამელა უკვე გაბედულად ჩადიოდნენ, მტკრიანებით დაჩრდილულ სანექტრებს პოულობნენ და უტბილეს სითხეს ეწაფებოდნენ; თვერბოდნენ ნექტრით, მალლა ამოსვლა ავიწადებოდნათ.

გონი თავზე დაბზულდათ, უბმობდა ნორი მეტობებს და ახლა სხვა თაველებისაკენ მიჰქავდა.

ათა ხმაზე მღეროდა ყანა, ტკიავდნენ ფოთოლთა და ცვავილთა ნირქეტრ ქოლებებს, კალათები, მარიამები. ცვავილის ნაზი შტკრით და-

განგლულები დაურინავდნენ მთია და თამელა. ისე მიზზიდებული და უსაშლერო იყო ცველი, ალარიცილებნენ—ხაით წასულიცვნენ. ერთ ლამაზ ცვავილს მიადგნენ, შორიდან ეჩერნათ ლამაზი, თორემ, ჩოცა მიუსალობდნენ, შეკრინენ; მხეცის დაღრბულ ხახას მიაგავდა. გონი მაშინვე მათთან განაწდა.

— ეს დევისპირაა, თავი დაანებეთ. მაგის ბუტკაში ჩასაცრომი ხერელი ძალზე ვიწროა, შეიძლება ჩახვიდე და ველარ ამინვიდე. მაგასთან მხოლოდ კრაზანები დაფრენენ.

იქვე ყავახის კაშეაში თაველები ენთო, შიგ მომწვანო ხოჭო—ძრინჯაოსანა დატრიალებდა, ცეცხლივით ხმირობდა წინა თათებს და ნამში ფაფასავით აზელილ ცვავილის მიკვეს მიირთმევდა. გონიმ ახლა სიმინდებისაკენ გაუშვია და სამიერენ მზესუმზირის ცვაითლად მოვარეო დასკანზე დაეშვნენ.

ჩქარა გონის პირთამდე ევესო ჩიჩიხედი გადადი
წევითა, აქცე დაეტოვებინა ნორჩები, ხახშარი მიერა
რანა ნექტარი და უკან დაბრუნებულიყო. არსად
წახვილეთო, დაუბარი და გაფრინდა.

გონი ჯერ სკამდე არ იქნებოდა მისული, მზემ
რომ ფერი შეიცვალა, ქარჩა ააღელვა სიმინდის
ტევრი. შეშინდენ მთია და თამელა, სკისკენ
დააპირეს გაფრენა, მაგრამ ქარჩა სულ სხვა მხა-
რეს წალლო სოფელში აღმოჩნდენ, ირგ-
ვლივ აღარც შეე ჩანდა და აღარც—უკანილები.
ერთაშად რაღაცის სურნელი იქრებ და იქით
გაეშურნენ. სულ ახლოს გაშლილი უვალის
თეთრი გვირგვინი დაინახეს, გულმა ველაზ მოუთ-
მინათ და ნელა დაეშურნენ მის უურცლებში. მათ-
რობელა სურნელს აურევივდა უვალის, მთიაშ
და თამელაშ მიტრიანები იფარეს, უურცლები
მოიმუდრიოს და გაიანბნენ.

მაღლ უვავილის თავზე ბინდის პეტლებმა დაი-
წყეს ფარფატი, ნელა დაეშურნენ მის უურცლებ-
ზე, მიტრიანებშე ხატულა ფრთხები გადაშალეს
და მთლად გადაფარეს ჯამიფილა.

მთიას და თამელას ჩიჩიხები საესე ჰქონდათ,
მაგრამ არსად წასელა იღრ შეეძლოთ. ქარი
თეთრი პამაკიით აქანვებდა სურნელიყვან უვა-
ვილს.

დილით გვიან გამოლებით, პეტლები გაფრე-
ნილიყვნენ. უვავილის თეთრ, ფუმტულა ფარ-
ჩებში იწყენენ, ზემოდინ თანაბათ ისურცლოდა
თეთრი ფურცლების თაღი. ძლიერ მოასწრეს გა-
რეთ გამოძრობა.

მაშინვე გონი შემოფენეთათ, შეშინებული შათ
დაეძებდა.

— ეგ რა სუნი გდით! სად გერინათ, ღამის
უვავილში?.. ვატყობ ბაღის თამბაქოს ჯამჭულაში
ურილხარ, ფუტ! ასე ქოთხებულებს ახლა ვინ
შეგაშვებთ სკაში?

მთიამ და თამელამ არ დაუჯერეს, არხეინად
გაფრინდენ სკისაერეს, სავსე ჩიჩიხების დასაც-
ლელად. კართან მისულებს გზა გადაულობა ფხი-
ზელმა გუშაგმა და უკან გამოაბრუნა, დაიბანეთ
და იხე შემოდიოთ. იღლა იცოდნენ, ხილი წასუ-
ლიყვნენ, დანეულებს გონი წამოადგათ თავს.
დელიანისაკენ წაიკვანა, სიმინდები გადაადრა
და უვითლად გადაპერტილ ვარსკვლავებთან მიიც-
ვანა.

— ესენი გოგრის უვაკილებია, უველაშე დიდები აარჩიქთ, ჩადით შეიგ და მოიშორეთ ეგ სური.

გოგრის უვაკილები ვება უვითელი აბაზანებივით უერადი წყლით იყო სახხე, მთია და თათამელა მტკრიანებს ეხაბუნებოდნენ, ნამში ბანაობდნენ და მიიარულად ბჟუოდნენ. გული რომ იჯერეს, მაღლი ამოვიდნენ, მტკრიანებზე გაგორდნენ და მშეს მიეციცხნენ.

გონი მიიღიდა, დაცნოსა და ჩაკი კარგად იუცნენ დაბანილები, ორივე სკისაკენ წაიკუანი. ქართან უამრავი ფუტკარი ირეოდა, უცნიშვილი იქ იყო, მაგრამ მინდვრილი მომავალ მომავალი თამელას უველაშ თავაზიანად დაუთმინ გზა, რომელთაც ჩიჩახევები სავხე ჰქონდათ და უვაკილის მტკრიც ბლომად მოუჩანდათ უკანა უერებზე. სუმრიობს ხომ არ იყო, იმ დღეს ნორჩებს თავიანთი პირველი ხარკი მოჰქონდათ სკაში.

უცნიშვილი

ბოსტნის დარაფალ ღააყუნეს. ღამით

ღა

იცარგებოდა, შეწუხდა

მოიყვანა თავისი მეგო

ღა ცუკერიაფერი

ღა

ჩასაფრინენ. მოპრძანდა
ქურდპაუა, არც

იყო,

ას

ასაკა

2.

გამოუღა

გამოენთო

ღა ღარჩა

ეკუდოდ.

140 ბაზარული 140

ილია

ტყემ მოისხა ფოთოლი,
აგერ მერცხალიც ჭყივის,
ბალში ვაზი ობოლი
მეტის ლხენითა სტირის.

აყვავებულა მდელო,
აყვავებულა მთები,
მამულო საყვარელო
შენ როსლა აყვავდები?!

სიგუვა იღია ჭავჭავაძის ცხელაზე

შევიდობით ძმა!.. თუ საქართველოს სიკედილი არ უწერია, მა-
შინ იმასთან ერთად შენც უკიდავი იქნები. და თუ სასიკედილოა, რო-
გორც ზოგიერთფებს სურთ და პეტონით, მაშინ, ნეტავი შენ, რომ მაგ
შენი სიკედილით წინა—უსწარ მის სიკედილს და თვალით ვეღარ ნახავ!

შევიდობით ძმა!.. საუკუნოდ იყოს სხენება შენი!

აპაპი

გ ქერძოს ჭრა იღია

ბაზალეთისა ტბის მირას
ოქროს აქვნი არისო,
და მის გარშემო, წელის ქვეშ,
უცხო წალეთტი ჰევავისო.
მწვანეა მუდამ წალეთტი,
არასწოროს, თურმე, არ სჭინება,
ქვენისა დროთ ტრიალსა,
იგი არ ემორჩილება.
ამბობენ—თამარ დედოფალს
ის აქვნი იქ ჩაუდგის,
და ერს თვისთა ცრემლით ნადენით
ტბა კარგად ზედ გადასურავს.
ამბს კი აღარ ამბობენ—
აკეთები ვინ ჩააწერინა,
ან თვით ერმა თვისით ცრემლი
ზედ ტბად რისთვის დადინა...
იქნებ, აკეთები ის ერმა წევს,
ვისიც არ ითქმის სახელი,
ვისაც დად-და-დამ პნატრულობს
ჩეუშის ნატურითა ქართველი?

იღია ჭავჭავაძის სახესორვებელი

ვაჟა

საძირკვლად აზრი ჩააგდე,
ზედ დასდგი გრძნობის ტაძარი,
მან გააბრწყინა სხივებით
ჩვენი სამშობლოს მთა-ბარი.

და, თუნდ მოვედე, არ მეშინიან,
მაგრამ კი ისე, რომ ჩემი კვალი
ნახონ მათ, ვინცა ჩემს უკან ვლიან,
თქვან: აღასრულა მან თვისი ვალი.

რომ ბედში მყოფი შენ ძმად მიგაჩნდეს,
ეგ ვერაფერი სიყვარულია,
საქმე ის არის, კაცს ის უყვარდეს,
ვინც ბედისაგან დაჩაგრულია.

იღია

გენერალი

ମୁଦ୍ରାକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶବଳୀ

— ერთი პიქა მუავე წყალი წამაღიგით მო-
მიხედვოდა,—ჩაიღაპაჩაკა თავისთვის.

გიგამ თანაგრძნობით შეხედა მამას.

— Հա զենա, զեր մռացը լազ, ոչչաթիօ ատանո
սայմեա, զեր ծաղկացը թ զրոցը թ մըրտցանց սահման-
ցոցը պ ցցան մռացը; Մտութան և հարցիօ իսամռաց-
յա, — Եշինը ու ուշա զըրամ.

— ერთი ციდა ბიქი მთაზე ჩოგორ გაუშვი? გირას ავიღოდი და მე თვითონ ჩამოვჩეკავდი.

— არ იცი ამის ამბავი? სვაგ თივის შიღეას კიწყებთო, რამ მითხარი, ამას ყური მოუკრავს და გაპარულა. აბა, მე კი არ გამიგბავნია.

ନେତ୍ରବ୍ୟାକ ପାଠ୍ୟକାରୀ ମହିନେ

ამ დასაჩაკუში გიგა შეუმნენებდა გავიღა აი-
ვანწერ. წყალის ჰურპელი აიღო და ლამის სიძნე-
ლეს შევრია. მეავე წყალი სოფლიდან მოშორე-
ბით, მღინარის გაღმა—კლიფან გაღმოჩეუხებ-
და. კაიხედა მანძილი იყო იქამდე, თანაც გვა-
რიანად ბნელოდა.

სოფელის ორლობეში ღრუბლებიდან გამომკრთალმა მთვარეებმ ჩამოიხედა და გიგას გზა გაუნათა. ბიჭს გამბედაობა მოუკატა. უბანი სკანმორივა. აგრე მინიარეუ, გამახე კუთხებამოკცეული კოშკის ჩრდილი გაწყობილი. გიგა ზეტყიქიანი ან უფროსი ბიჭების ნათევამი გაახსნდა:—ამ კოშკში ბეჭერი ბუ ბუღობს და გარეთ მხოლოდ ლამით გამოიღის. თვალებიაპული, საბაზე ურინველიან შეცვერის შიშით შემტერთამა ზევეგა დები ხიდზე.

სმენა დქულმა გადაიარა წილი და მდინარის
პირა გაბაგაძ ბიღის გაუყვა. აქ გასულ ზამ-
თას სონაძირებმა ხატანით მგელი დაიკიჩის.
მართაც ჩა საშიში კბილები ჰქონდა! ბიგიჭე
ნაძების ჩრდილში ჩა მოჩანს? მგელი თუ მედი?
გიგა ქვას ამოეფარა, საეჭვო საგანს დაბუქერ-
და. ერთხელ კიდევ გაუწია შინისაკენ გულმა,
მაგრა მაინც დასძირა შიში, თავი გაიმჩნევა
და იმ საეჭვო საგანს გულმოლემული მიუახლო-
და. უბრალი ბუჩქი ალმოჩნდა! ამის შემდეგ,
ტყიდან ვეზნებიც ჩომ გამოუხტეს, ისიც ვე
შეაშინებს.

პურპელი წყდით აავსო და შინისაკენ სიჩბი-
ლით გაუტია, თან სხვადასხვა ბომისა და მოყ-
ვანილობის ჩრდილს თვალს არიებდა. ერთგან ჩა-
ლაცამ შეიფრთხიარა, მლევარებისაგან ბიჭს

გული აუფართხადა, გაიღურსა, ერთ ადგილზე მდინარე მყინა. მერე უცბად იმ ფრინვებზე გაბრაზდა:—
ნერავ ჩას ფართხალებს ამ სიბძნელში! კარგი
იყო მიგმარეოდ და დამგირა, მაგრამ მამას
ერობს უნდა მივუტანო ციფი წყალი.

სახამძე არავ გაბერებულა. ოთაშის კარი
თამამად შეალო, ჰიქა მუავე წყდით შეავსო და
მამას გაუწოდა.

— ბიჭოს, საიდან გაჩნდა ქს ციფი წყალი?—
გაიკერია მამამ.

— ახა მოვიტანე, მუავე წყალი!

მამამ ჯერ გაოცებით შეხედა გიგას, მერე
ლონიერი ხელბით დასწვდა და დედას სიამაყით
გადაულაპარაკა:

— სახარეს კოჭებში ეტყობა, უშიშარი ბი-
ჭი გვეზრდება, უშიშარი!

თუ გსურს...

ბონდო მუმლაძე

ზღვაზე ცურვა გაიზრახე?
ისეირნე გემით, ნავით.
ცის ლაქვარდში გსურს აიპრა?
გელოდება თვითმფრინავი.
რკეტას კი არ სკირდება
არც ბენზინი და არც ნავთი.
თუ გსურს მთვარეს გადუფრინა,
უნდა გახდე კოსმონავტი.

გაკური

ია მაჟავარიანი

მოეზარდდ ქოჩორი,
ორიოლდ კიქიც,
ერთი სიტყვით, ბაკური
გახდა დიდი ბიჭი.
ნეტამც მშობელ ქვეყანას
ცოდნითა და ნიჭით
გამოადგეს, გამიხდეს
სასახელო ბიჭი.

ნახატები
დარეჯან ჰილაშვილისა

ସ୍ଵାତମ୍ବର

Digitized by srujanika@gmail.com

ပုဂ္ဂ ၂၇၈၈ လာမှု၏။ ပျော် ဝါယာ နိုင်လာ၊ ပွဲခေါ်
ရောက ပြုကြန်လာ၊ လာမှု၏။ အဲ လာ လာမှုပါလေဖော်လေ၊
မာရာမာ ဂူးလာ ပြုမှု၏။ အဲ ပြုခဲ့လေ လောကလာ၊ မီးဘေး
စွာ ဂာမြတ်ရှိနေဖော်လေလာ၊ ပြုတဲ့ အဲ ကြောင်း ဂာမြတ်ရှိလေ
လာ အဲ ဗြိုဟ်-ဗြိုဟ်ပိုက မြောက်လာ စိုးနာဏ်။

ერთ შზიან დღეს, ლელიანს რომ გადაუფრინა, უცებ ლომს მოპტრა თვალი, რომელიც ნებიკრად გაწოლილიყო და თვლებდა.

— ნამდევილი მეუფარა ოხ, ოხ, რა არხეონად
წევს, მე შეგ გეტვედა, გინმესი შეეშინდება,—
გაიფერა გუნებაში და ცნობისმოყვარეობის რაზ-
დენჯრომე გადაუფრინ—გადმოუფრინა მთვლებარე
ლომს, ფრთხებიც გაატყაშენა, მაგრამ ნადირთა
მეუფს ყურიც არ გაუბერტყაეს.

ამის მერე ღამურამ მოსკვენება დაკარგა, სულ
ღელიანს უტრიიალებდა, იმ უშიშარ ნადირს
უთვალთვალებდა. მოსწონდა მისი გარეგნობა,
მიხრა-მოხრა, ლრიიალი.

თვითონაც ყელასურში ბაძავდა, მაგრამ ღო-
მისა არც ტანი ჰქონდა, არც—ტორი და არც—
ხეა.

— საბაგიეროდ მე უზრუ მოხერხებული ვარ, —
თავს ინუგეშებდა დამურა, მაგრამ ვერც მოხერ-
ხება შევლილი რაიმეს; ვერა და ვერ ბედავდა
ლომთან გამოლაპარაკებას.

ଓই দেশের প্রতি দাবীদারী করে উত্তর পালন করা হচ্ছে। এই দাবীটি আর কোথায় নেওয়া যাবে না।

— ახლა კარგად მოისვენებ, ბატონო!

— დიდი მაღლობა, — თავაზიანად მიუკო ნა-
სიამოვნებმა ლომშავ.

— არაფერს, თუ რამე დაგჭირდება, აგრე, აქა
ვარ, ერთი დაიღრიალე და წამსვე შენთან გავჩი-
დები.

ღამურა წამოვიდა და იქნე, შერძანებლის ბუნაგის ახლო, დასახლდა.

— ლომის გაცნობა, როგორც იქნა, მოვაკეა-

ରାଜ୍ୟକୁଣ୍ଡ, ଅବ୍ଲା ଦ୍ୱାବଳ୍ଲୋପା ମିନିଦା, ସାବଧିଶୀଳ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରୁରା ସାହିତ୍ୟର, —ଗାୟତ୍ରୀରା ଲାଭୁରାମି ଫୁଲାମି ଲୋଇଦା ସାଥୀଶିଳୀରେ ଶୈୟଦା, କ୍ଷେତ୍ରରେ ତତ୍କାଳୀନୀୟାମାନି ଜୀବନ ନାଶିଯିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖିଲାମି ।

— ეგვიპ კნახოთ, სტუმრად გინ მოკუვა,— ნიშანის მოგებით გაშალა ფრთები თვალებზე ძალურებულმა ინდივიდუ, რომელიც სუფრას შორიდან უთვალ-თვალებდა. ამის თქმა და, მუხის ჩრდილო-დასავაჭრების მიზნებით ლომი არ შემოჩერანდა! ლომს დათვი და მეღა უშმევებრდნენ მხარს. ჩქარა მიმა წერილულობა მოჰყევა და იცოცხლე, გა- ჩალდა ქიცით.

შუალამისას, როცა სუფრა აიშალა, შექეიფე-
ტულმა დამურამ ნაღირთა მეცეს ყურში რაღაც
წასჩურჩულა:

— კი, გენაცვალე, — უთხრა ლომშა და თავისი
ტორი სუფრას დაამჩინია.

— იფ, ქარგია, — თქვა ღამიურამ და ახლა
ღათეს მიუბრუნდა, — თქვენი აეტოგრაფიც მიწ-
ალობრეთ პატივცემულო.

დათვისაც დაუბათქენა სუფრას თათი და მე-
ნე, ასე, რიგ-რიგობით —ყველამ დატოვა თავისი
ტორის თუ თათის ანაბეჭდი მასპინძლის სუ-
ჩაზე.

გადიოდა დღეები, თაგველმურა ჩშირად და-
იოდა ლომთან. ბუნაც უსუფთავებდა, მის
ხსნოს ჰქონდელასაც არ აჭაპარდა, როცა ლო-
კი ბუნაგიდან გავიღოდა, მის ნაწოლში ჩაწევ-
ოდა და თავი ისე ეჭირა, როგორც ლომს.
ასევე გვეხვდი და ჩიტები ამ სურათს ჩშირად უყუ-
ჩებდნენ და სიცილისაგან იფხრიწებოდნენ:

— რა ძალა ადგას, მაგ საცოდავს, ვერა ხვდე-
ა, რომ ლომი არ არის!

ମାଗୁରାମ ଲୋମିଳ ଶର୍ମା ମିଠିବାନ୍ଦେଶ୍ୱର, —ନାକୁରାତ
ପ୍ରିସ୍ ରୁ ନାହେବାରାଟ ତାଙ୍କୁ, —ତାନାମିଳମ୍ଭରା କମିଟି
ର ଏଲାକ୍ ଗ୍ରେନର୍ଡା, ରାଜ୍ୟାବଳ ନାଲିରାତ ମେଘୁଲି ରିନ୍-
ଓଲିଶ୍ରୀ, ମେଲାବାଟାଙ୍କ ରାତରାଟ କମିଟିରେ ରାଜ୍ୟାବଳ.

ნახატი გრიგორ გაფრინდაშვილისა

სათევზაოდ

ოლებ გვალესიანი

ბიჭი გია,
სად ხარ, მალე!
გელოდები, ჩეარა, მმაო,
ანკენბი გავაშადე,
არ წამოხვად სათვეზაოდ?
ახლა არხად მეგულება
გრძელმორევზე ჟყვოს;
სწორედ გუქინ — იმ მორევში
დავიჭირე დიდი თვეზი.

ყანა

ცეცე ლალიძე

თმააქტინილი ქანა
დილის ბურუხში ცურაფს,
პატარა გოგო ანა
წეარის წელით აყხებს სურას.
ულგაძს ივარცხნის ტარო,
ნიავი ურქებს დალალს,
ლალად მრიალებს ქანა,
მწერი უმღერის ნანას,
ნახას მოუტანს ცივ წეალს,
პატარა გოგო ანა.

ერა ნარგები

୩୭୮

სოფის ძალზე ქერა და თხელი წარბეგი შეკნედა, რაც მეტისმეტად სწყონდა, მაგრამ რა უნდა ეჭნა? ყოველ დილა სარეტში იყუ-
რებოდა და შეკვეთის მიზანი დარღვევა იყო. როგორ მაუშნოებს მათი ასეთი უფე-
რულობაა”, სინანულით ფიქრობდა თავისით-
ვის.

ერთ დღეს კი ისეთი რამ მოუვიდა აზრალ,
საკუთარ თავზე გაბრიზდა, აქმდე რატომ
ვერ მოვიფიქრეო. რა მოიტექჩა? სრულიად
უბრალო რაოცე: თბის რომ ვიმარხსვთ და
შერე უფრო ხშირი და უკეთესი თბი ამოგვ-
ლის.

အမြန်ဖို့ပြုခဲ့သလာ တွေ အရာ ဒါ စံရှိ ဒုက္ခန္တာ-
ဗီ၊ မြစ်ဆိုင် မာဌားပြုခဲ့သလဲ ဒုပြာ၊ တုမ္မပြာ၊ ဒုစွဲရှု-
ရှာရိခဲ့ပဲ ဒေါက်ဆိမ်လာတ ဖျောက်ရွှေ့ပဲ၊ မာဝါပဲ
၂၁၀၈ တွေ၊ တမ်းလာ ပဲ နှာရိခဲ့ပဲ ရွှေ့ရှေ့ရှေ့ရှေ့
ဂေါ်လာပွဲခဲ့တဲ့ အရာတွေ တွေ အရာ ဒါ စံရှိ ဒုက္ခန္တာ-
ဗီ၊ မြစ်ဆိုင် မာဌားပြုခဲ့သလဲ ဒုပြာ၊ တုမ္မပြာ၊ ဒုစွဲရှု-
ရှာရိခဲ့ပဲ ဒေါက်ဆိမ်လာတ ဖျောက်ရွှေ့ပဲ၊ မာဝါပဲ

უწარბო სოფე რაღაც სასაკილო მონასტერი
ნას დაემსგავს. მის დანახვაზე სიკელონი იქცე-
დებოდა დიდი და პატარა, თან არც ჩერებას
აძალილდა ვინმე: წარბების ადგილას ნაშირი
გადასხვიო. ერთხელ დიდი ყუთით საჩუქა-
რიც მოუტანეს, — ორი შავი, უწარმაზარი
წარბი.

ამ სიცოლ-ქილიკა და მოლლიდიში ექვსი თვე გავიდა. ხუმრობაა—მთელი ნახევარი წელიწადი?! სოფის გული გადაელია, შეტის ატანა აღარ შეეძლო, ყოველ წუთს სარკეში იყურებდნდა; აა, ჩოდა ამშენება და აა, ახლა— ჟევი, ჩშირი წარბეში, მაგრამ საქმეზი ხარ! არა და არ ჩანდა სანატრელი სიშავე. და, ბოლოს, ექვსი თვეს მერე, როგორც იქნა, ამოუკიდა წარბეში, მაგრამ ზუსტად ისყოთ, როგორიც მანმდე ჰქონდა, — ერა და თხელო.

କାଳୀନ ଲାଶ୍ଚିପ୍ରଦ ଗୁଣ୍ଠା, ମାଗରାତ ରୀଳାସ ନୀଳାମି-
ରୂ, ତୁମ୍ଭା ହେ ରନ୍ଧ ମେଜିତକେବୁ, —ଲୋଭିତ ହେ କ୍ଷେ-
ରୁ, ତେଣୁ ଫାରକ୍ରେବିପ ମେତ୍ରିକିମେତ୍ରାଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ରେ କ୍ଷେତ୍ର ରୂପୁରୀର ଫୁକ୍ସେ.

ଓଡ଼ିଆନ୍ତକାଳରେ ତାଙ୍କମଣି ଏବଂ ଶ୍ରୀପଟ୍ଟନାୟକ

ରାଜ ସ୍ବପ୍ନବେଳା?

ଶାଲତା ଶୁଣିବାପି

— ବାହୁଦୟେବ,
ରାଜ ଶୁଣିବାପି,
ଏହି ଧାରୀକ୍ଷେତ୍ର ଲାଭକ୍ଷେତ୍ର,
ନୃତ୍ୟ ଏହାର ମାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର,
ନୃତ୍ୟ ଏହାର ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର?
— ଧାରୀକ୍ଷେତ୍ର,—ତୁମିର ମାତ୍ର,
ଏହାର ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଏହି କିମ୍ବାତିରି ମାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର?
— ଧାରୀକ୍ଷେତ୍ର,—ତୁମିର ମାତ୍ର,
ଏହାର ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଏହି କିମ୍ବାତିରି ମାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରରେ!

ମାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର

ର	ତ	କ	କ	ର
ତ	ର	କ	କ	ର
କ	ର	ର	କ	କ
ର	କ	କ	ର	ର
ମ	କ	ର	କ	ର

ର	ତ	କ	କ	ର
ତ	ର	କ	କ	ର
କ	ର	ର	କ	କ
ର	କ	କ	ର	ର
ମ	କ	ର	କ	ର

ର	ତ	କ	କ	ର
ତ	ର	କ	କ	ର
କ	ର	ର	କ	କ
ର	କ	କ	ର	ର
ମ	କ	ର	କ	ର

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଚୀନ ଶାଖରେତ୍ର ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର
ପ୍ରଦେଶକ୍ଷେତ୍ର ସାହେଲ୍ୟରେ ଯିବୁ, ରାଜ ପ୍ରଦେଶ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାନୁଷଙ୍କ ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରରେ.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ତଥାତିବିଶ୍ୱାସ ନେବୁ ନାହିଁ. କ୍ଷେତ୍ରରେ
ମାନୁଷଙ୍କ ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ମାନୁଷଙ୍କ ପାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରରେ.

କିମ୍ବାତିରି

କାନ୍ଦ ଶାକାତାଶବ୍ଦି

କରୁନ୍ତା—କରୁନ୍ତାକିମ୍ବା
କିମ୍ବା ମେ ଦା ନେଇମ.
ଶ୍ରୀ ଉପାଦା ସାହେଲ୍ୟରୀ,
ମେହେବେଳେବେ ପରାପରାକିମ୍ବା;
ଅଗ୍ରଦେଶ—ନେଇମ ନେଇମ
ଗାନ୍ଧିଶ୍ଵରା କ୍ଷେତ୍ର,
ଶ୍ରୀ ରାମଦେଶ ସାହେଲ୍ୟରୀ
ଦୁଃଖରୀ ଆଶବେଳାନ୍ତି!

სახურავი

ნანა ღვინევაძე

* * *

ალათასა, მაღათასა,
ხელი ჩაეკრათ კალათასა;
ბაბუ მოდის დატვირთული,
ლმერთი მისცემს ბარაქსა.

მეღიას ხეღობა

ზიზა გრიშა

— ქათმებს რატომ იპარავ
ჟე ეშმაკო მეღია?
— რა ვჭა,
ჩემი ხეღობა
მეტი არაფერია!

ააააა

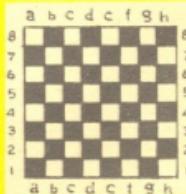
— ხრიწვიანი ხმით იყიდვა
მამძაყინწამ, ჩემო ხეიჩა.
— აღბათ მეღა ღაესიმჩა,
ხმაც იმიტომ ჩაეხდიჩა!

მა

მა

შეადგინი წულუკიძის რიონის სოფელ
იფანდილის სამ. სკ. მოსწოვლებ ელენე ჯოშ-
შველეა შვილმა.

რე ზღაპარს კითხველობს ძირი შეჩეკლიფელა?

მისამართი: სოლის ქუჩა 1

bađ. jđ (3d-eb)

Издательство
ИК КП Грунтов

ବେଳାହିରିକା: ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଶାକିଶ୍ଵରମିଳାନୀ, ଶ୍ରୀଫିଲିଂସ—ଟାଇପର୍‌କୋର୍ପ୍, ଲୋନ୍ଡିନ୍, 14, ପ୍ରାଚୀ: ୩୩, ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗମିଳାନୀ—୧୩-୪୧-୩୦, ୧୩-୯୮-୧୫, ୩/୩, ପ୍ରାଚୀ ମିଳାନୀ—୧୩-୧୦-୩୨, ୧୩-୯୮-୧୭; ସାମିତ୍, ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗମିଳାନୀ—୧୩-୯୮-୧୮; ଦ୍ୱାରାମାତ୍ର, —୧୩-୯୮-୧୯; ବେଳାହିରିକା—୧୩-୯୮-୧୮.

გადაფრთხილება 17/VII-78 წ., ხელი მოტენილია გადატენუალი 10/VII-78 წ., ქალაქის ზოგადი 60×90 კ. მ. მდ. უკი 25, ტენი 158.000. ვაკ. № 1754. „ლიმა“ № 8. ა. გრუზინულ ენაზე. ცენტ 20 კაპ.